

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Conservatorio Profesional de Música de O Barco de Valdeorras

Curso 2018 / 2019

Programación

Frauta traveseira

ÍNDICE

1. Introducción.....	3
2. Obxectivos das ensinanzas	5
2.1. Obxectivos xerais do grao elemental.....	6
2.2. Obxetivos xerais do grao profesional.....	6
3. Obxetivos específicos	7
3.1. Obxectivos específicos do grao elemental	7
3.2. Obxetivos específicos do grao profesional.....	8
4. Metodoloxía	9
5. Atención a diversidade	11
5.1. Introducción.....	11
5.2. Obxectivos	12
5.3. Tipoloxías de alumnado	13
5.4. Medidas de atención a diversidade.....	13
5.5. Casos derivados da especificidade dos nosos ensinos	17
6. Temas transversais	19
6.1. Educación en valores	19
6.2. Tratamento das tecnoloxías da información e comunicación (TIC's).....	20
7. Actividades culturais e promoción das ensinanzas	21
8. Secuenciación do curso	22
8.1. Obxectivos	22
1º de Grao Elemental.....	22
2º de Grao Elemental.....	23
3º de Grao Elemental.....	23
4º de Grao Elemental.....	24
1º de Grao Profesional.....	25
2º de Grao Profesional.....	26
3º de Grao Profesional.....	26
4º de Grao Profesional.....	27
5º de Grao Profesional.....	27
6º de Grao Profesional.....	27
8.2. Contidos	28
1º de Grao Elemental.....	28
2º de Grao Elemental.....	29
3º de Grao Elemental.....	30
4º de Grao Elemental.....	31
1º de Grao Profesional.....	31
2º de Grao Profesional.....	32
3º de Grao Profesional.....	33
4º de Grao Profesional.....	34

5º de Grao Profesional.....	35
6º de Grao Profesional.....	36
8.3. Avaliación.....	37
8.3.1. Criterios de avaliación	41
8.3.2. Mínimos esixibles	41
8.3.3. Procedementos e criterios de avaliación	42
8.3.4. Criterios de calificación.	42
8.3.5. Criterios para concesión de ampliación de matrícula	42
8.4. Medidas de recuperación.....	43
8.4.1. Procedementos de recuperación ordinarios.....	43
8.4.2. Probas extraordinarias de setembro	43
8.5. Recursos didácticos	44
1º de Grao Elemental.....	44
2º de Grao Elemental.....	44
3º de Grao Elemental.....	45
4º de Grao Elemental.....	45
1º de Grao Profesional.....	46
2º de Grao Profesional.....	48
3º de Grao Profesional.....	49
4º de Grao Profesional.....	50
5º de Grao Profesional.....	52
6º de Grao Profesional.....	53
9. Procedementos de avaliación e seguemento da programación didáctica.....	55
10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	55
11. Anexos	56
11.1. Probas de acceso a 1º de Grao Profesional	56
11.2. Probas de acceso a outros cursos.....	57
2º de Grao Profesional.....	57
3º de Grao Profesional.....	58
4º de Grao Profesional.....	58
5º de Grao Profesional.....	59
6º de Grao Profesional.....	59
11.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao.	60

1. Introducción

Os catro cursos que compoñen o grao elemental, configuran unha etapa de suma importancia para o desenvolvemento do futuro instrumentista, xa que ao longo deste período teñen que quedar sentadas as bases dunha técnica correcta e eficaz e dos conceptos musicais que cristalicen, mediando o tempo necesario para a maduración de todo iso nunha auténtica conciencia de intérprete.

A problemática da interpretación comeza polo correcto entendemento do texto, un sistema de signos recollidos na partitura que, malia o seu continuo enriquecemento ao longo dos sécalos, padece irremediabiles limitacións para representar o fenómeno musical como algo esencialmente necesitado de recreación, como algo susceptible de ser abordado desde perspectivas subxectivamente diferentes.

Isto, polo tanto, supón a aprendizaxe (que pode ser previa ou simultánea á práctica instrumental), do sistema de signos propio da música, que se emprega para fixar, aínda que só sexa de maneira ás veces aproximativa, os datos esenciais no papel. A tarefa do futuro intérprete consiste, por tanto en: aprender a ler correctamente a partitura; penetrar, despois, a través da lectura, no sentido do escrito para poder apreciar o seu valor estético; desenvolver, ao mesmo tempo, a destreza necesaria no manexo dun instrumento para que a execución dese texto musical adquira a súa plena dimensión da mensaxe expresivamente significativa.

Unha concepción pedagóxica moderna debe partir dunha premisa: a vocación musical dun cativo ou dunha cativa pode, en numerosísimos casos, quizá na maioría deles, non estar aínda claramente definida, o que esixe de maneira imperativa que a suma de coñecementos teóricos que se lle deben inculcar e as inevitables horas de práctica ás que se verá sometido ou sometida lle sexan presentadas de xeito tan atractivo e estimulante como sexa posible, para se

sentiren cun verdadeiro interese na tarefa que se lles propón e, desa maneira, a súa posible incipiente vocación se vexa reforzada.

A evolución intelectual e emocional na idade en que se realizan os estudos de grao elemental (oito a doce anos, aproximadamente), é moi acelerada; iso implica que as formulacións pedagóxicas, tanto no plano xeral da didáctica como no máis concreto e subxectivo da relación persoal entre profesor ou profesora e alumno ou alumna, deben adecuarse constantemente a esa realidade cambiante que é a personalidade deste último, aproveitar ao máximo a grande receptividade que é característica da idade infantil, favorecer o desenvolvemento dos seus dotes innatos, estimular a maduración da súa afectividade e, simultaneamente, pór ao seu alcance os medios que lle permitan exercer a súa crecente capacidade de abstracción.

A música, como toda linguaxe, faise intelixible a través dun proceso máis ou menos dilatado de familiarización que comeza na primeira infancia, moito antes de que o alumno estean na idade e nas condicións precisas para iniciar estudos especializados de grao elemental. Cando chega ese momento, o alumno, impregnado da música que enche sempre o seu contorno, aprenderon xa a recoñecer pola vía intuitiva os elementos desa linguaxe; posúen, en certo modo, as claves que lles permiten entendela, aínda cando descoñezan as leis que a rexen, mais precisan posuír os medios para poder falala, e son estes medios os que lles deben proporcionar o ensino do grao elemental.

Xunto co adestramento no manexo dos recursos do instrumento elixido, cómpre encamiñar a conciencia do alumno cara a una comprensión máis profunda do fenómeno musical e das esixencias que suscita a súa interpretación e, para iso, cómpre comezar a facerlles observar os elementos sintácticos sobre os que repousa toda estrutura musical, mesmo nas súas manifestacións máis simples, e que a interpretación está funcionalmente ligada a esa estrutura sintáctica en todos os seus aspectos expresivos ou morfolóxicos (dinámica, agónica, percepción da unidade dos compoñentes formais e da súa totalidade, é dicir, da forma global). Esta elemental gramática

musical non é senón a aplicación concreta ao repertorio de obras que compoñen o programe que o alumnado debe realizar dos coñecementos teóricos adquiridos noutras disciplinas (linguaxe musical, fundamentalmente), coñecementos que terán que ser ampliados e afondados no grao profesional mediante o estudo das disciplinas correspondentes.

Neste sentido, é imprescindible que o/a instrumentista aprendan a valorar a importancia que a memoria ten na súa formación como simple executante e, máis aínda, como intérprete. Convén sinalar que, á marxe desa básica memoria subconsciente, constituída pola inmensa e complexísima rede de accións reflexas, de automatismos sen os cales a execución instrumental sería simplemente impensable, en primeiro lugar só está sabido aquilo que se pode lembrar en todo momento; en segundo lugar, a memorización é un excelente auxiliar no estudo, en canto, entre outras vantaxes, pode supor un considerable aforro de tempo e permite desentenderse nun certo momento da partitura, para centrar toda a atención na correcta solución dos problemas técnicos e nunha realización musical e expresivamente válida e, por último, a memoria xoga un papel de primordial importancia na comprensión unitaria, global, dunha obra, xa que ao desenvolverse esta no tempo só a memoria permite reconstruír a coherencia e a unidade do seu devir.

Para acadar estes obxectivos, o instrumentista deben chegar a desenvolver as capacidades específicas que lle permitan alcanzar o máximo dominio das posibilidades de toda orde que lle brinda o instrumento da súa elección e sortear constantemente o perigo de que as devanditas capacidades queden reducidas a unha simple exercitación ximnástica.

2. Obxectivos das ensinanzas

2.1. Obxectivos xerais do grao elemental

O ensino de instrumentos de vento madeira no grao elemental terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas mans.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilita unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Saber empregar con precisión os reflexos necesarios para corrixir de forma automática a afinación das notas e a calidade do son.
- Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas empregar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente de afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- Emitir un son estable, en toda a extensión do instrumento, comezando a empregar o vibrato e os matices para lle dar cor e expresión á interpretación musical.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde a este nivel.

2.2. Obxetivos xerais do grao profesional

As ensinanzas profesionais de música teñen como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades xerais e os valores cívicos propios do sistema educativo e, ademais, as capacidades seguintes:

- Habituar a escoitar e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.

- Analizar e valorar a calidade da música.
- Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o goce da música.
- Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- Tomar consciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.
- Coñecer a técnica e o repertorio básico dos instrumentos afíns.

3. Obxetivos específicos

3.1. Obxectivos específicos do grao elemental

As ensinanzas elementais de música deberán contribuír a que o alumnado adquira as capacidades seguintes:

- Adoptar unha posición corporal que permita respirar con naturalidade e que favoreza a correcta colocación do instrumento e a conseguinte coordinación entre ambas mans.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento e saber utilizalas, individual como de conxunto.

- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- Emitir un son estable en toda a extensión do instrumento, empezando a utilizar o vibrato na interpretación musical.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

3.2. Obxetivos específicos do grao profesional

As ensinanzas profesionais de música deberán contribuír a que o alumnado adquira as capacidades seguintes:

- Superar con dominio a capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade de frauta.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Formar unha imaxe axustada das disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- Compartir vivencias musicais de grupo na participación instrumental en grupo.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos acadar unha interpretación artística de calidade.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas esixencias das obras.
- Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.

- Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- Interpretar individualmente ou dentro de estilos e as épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Metodología

As particulares características físicas da frauta travesa, fan que sexa necesario, nos primeiros cursos do grao elemental, adicarlle especial atención ó equilibrio entre o corpo e o instrumento, xa que estes aspectos poden incidir negativamente no axeitado progreso técnico/artístico do alumnado. Con respecto a isto, a aprendizaxe instrumental, debido á relación que ten co desenvolto físico e psíquico do individuo, e unha actividade que require una práctica regular, para que se poida garantir unha aprendizaxe eficaz.

Debido á variedade de alumnado que se pode encontrar nun mesmo curso, a elección do repertorio vai determinar, en gran medida, os contidos, tanto técnicos como interpretativos, e se fará tamén en función das seguintes variables: *idade, desenvolto físico, madurez emocional e coñecementos previos*.

Polo tanto, é na avaliación inicial onde se vai programar o traballo do alumnado. No inicio de cada trimestre, o profesorado fixará os obxectivos e aconsellará, segundo as necesidades particulares de cada alumno/, os recursos técnicos e interpretativos que considere necesarios para mellorar a aprendizaxe.

Así mesmo, tamén ó inicio de cada trimestre se programarán as sesións de ensaio co pianista acompañante, sendo o titor/a o que velará polo cumprimento e aproveitamento das mesmas.

O diario de clase (tanto do alumno como do profesor) será un instrumento esencial para avaliar os progresos. Así mesmo, será un instrumento de referencia para a información das familias.

A necesidade de adaptación física da propia constitución corporal ás peculiaridades dos distintos instrumentos fai que os estudos musicais deban ser iniciados a idades temperás. A longa traxectoria formativa consecuenta á dificultade destes estudos obriga á forzosa simultaneidade deles cos correspondentes á ensinanza obrigatoria e o bacharelato; iso fai aconsellable que os procesos educativos de ámbolos dous tipos de ensino sigan os mesmos principios de actividade constructiva, como factor decisivo na realización da aprendizaxe, que en último termo, é construída polo propio alumno, modificando e reelaborando os seus esquemas de coñecemento.

Nun currículo aberto, os métodos de ensino son en ampla medida responsabilidade do profesor, e non deben ser completamente desenvolto pola autoridade educativa. Buscaremos no alumnado unha autonomía de estudo e o seu disfrute na aprendizaxe.

A interpretación musical, meta dos ensinos instrumentais, é por definición, un feito diverso, e profundamente subxectivo, e no seu resultado sonoro final fúndese en unidade indisoluble a mensaxe do creador, contida na obra, e a maneira de transmitila do intérprete, que fai propia esa mensaxe modulándoa a través da súa propia sensibilidade. Como en toda tarefa educativa, é o desenvolvemento da personalidade e a sensibilidade propias do alumno o fin último que se persegue aquí, de maneira acusada en canto a que a música é ante todo, vehículo de expresión de emocións e non de comunicación conceptual, na que o subxectivo ocupa, por conseguinte un lugar primordial.

No que á técnica se refire é necesario concibila (e facela concibir ao alumno), nun sentido profundo, como unha verdadeira técnica de interpretación, que supera con motivo o concepto da pura mecánica da execución; de feito a técnica, no seu sentido máis amplo, é a realización mesma da obra artística, e por tanto fúsióname e intégrase nela, e é, á vez, un medio e un fin.

5. Atención a diversidade

5.1. Introducción

No marco das disposicións establecidas na Lei 51/2003, do 2 de decembro, de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade, os centros escolares de nova creación deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade. O resto dos centros deberán adecuarse á devandita lei nos prazos e cos criterios establecidos nela.

A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria adoptará as medidas oportunas para a adaptación do currículo ás necesidades do alumnado con discapacidade. En todo caso, esas adaptacións deberán respectar no esencial os obxectivos fixados no presente decreto.

A diversidade é a realidade coa que nos atopamos diariamente, e como tal, debe traducirse nunha reinterpretación continua do labor docente para adaptalo ás peculiaridades do alumno, quen xa en si mesmo presentará unha diversidade por realizar uns estudos non obrigatorios, por acudir a un centro que lle obriga, case con toda seguridade, a un desprazamento debido á súa especificidade, por elixir un instrumento en concreto, por posuír unas capacidades propias para a súa manexo. A diversidade poderá ir, por suposto, máis aló de todo isto, atendendo a factores culturais, sociais, de xénero, etc.

As diferentes medidas para afrontar a diversidade parten sempre da previa experiencia, pero deberían complementarse no apoio real dun equipo de orientación que axudase a establecer unhas estratexias eficaces e baseadas no coñecemento profesional dos distintos perfís de alumnos que estudan no conservatorio.

As medidas que se enumeran na presente programación didáctica deberían complementar a un Plan de Atención á Diversidade do centro, aínda por elaborar, no que participen todos os sectores da comunidade educativa e que responda as nosas necesidades, dando resposta á atención de todo alumnado nas diversas situacións.

5.2. Obxectivos

- Posibilitar a integración social e educativa, potenciando actitudes de aceptación e respecto en todo o alumnado.
- Reducir ao máximo o desfasamento curricular do alumno, proporcionando unha resposta adecuada ás súas características.
- Utilizar unha metodoloxía activa que asegure a participación do alumnado.
- Dar respostas educativas ao alumnado con altas capacidades.
- Aplicar medidas de reforzo e apoio educativo de forma individual, en pequeno ou gran grupo encamiñadas a superar as dificultades do alumnado.
- Poñer en marcha estratexias de traballo cooperativo, de participación e interactividade.
- Incorporar os diferentes valores que achegan as culturas existentes no conservatorio, tendo como referencia o Proxecto Educativo.
- Ofrecer ao alumnado con necesidades educativas especiais unha resposta educativa adecuada e de calidade que lle facilite alcanzar os obxectivos mínimos dos nosos ensinos.
- Facilitar a simultaneidade dos estudos de réxime xeral, universitarios ou a actividade laboral dos nosos alumnos cos ensinos musicais.
- Apoiar e desenvolver as expectativas profesionais dos nosos alumnos mediante o deseño de actividades específicas, facilitación de horarios, agrupamentos, e outras medidas que poidan redundar no seu beneficio.
- Adaptar o proceso de ensino aprendizaxe do alumnado con lesións temporais.
- Impulsar a colaboración e coordinación con outras institucións e asociacións.

- Promover a formación do profesorado en temas relacionados con atención á diversidade.
- Organizar espazos adecuados ás características dos diferentes instrumentos.

5.3. Tipoloxías de alumnado

O espectro do alumnado de frauta é amplo e variado, e responde, entre outras, ás seguintes tipoloxías:

- Alumnado con Necesidade Específica de apoio educativo.
- Alumnos con necesidades educativas especiais.
- Discapacidade física.
- Discapacidade auditiva.
- Discapacidade visual.
- Trastornos graves da personalidade e do desenvolvemento.
- Trastornos graves da conduta.
- Alumnos con altas capacidades intelectuais.
- Superdotación intelectual.
- Altas capacidades específicas.
- Precocidad intelectual.
- Alumnado con necesidades de compensación educativa.
- Estranxeiros.
- Minorías.
- Outro alumnado
- Alumnado de reforzo educativo.
- Casos derivados da especificidade dos nosos ensinos

5.4. Medidas de atención a diversidade

Alumnado con Necesidade Específica de apoio educativo

Aos alumnos que presenten **problemas de mobilidade** proporcionaráselle

todas aquelas medidas necesarias para o seu acceso ao centro, así como as adaptacións necesarias no mobiliario e os recursos: ascensor, mobiliario adaptado na aula.

Aos alumnos con deficiencias visuais:

- Facilitaráselles a forma de acceder a materiais en Braille, realizados polo servizo de reprografía da O.N.C.E: Máquina Perkins. Así mesmo o profesorado implicado no proceso de ensino aprendizaxe deste alumnado formarase no código Braille e os mecanismos necesarios para a súa correcta descodificación.
- Realizaranse adaptacións metodolóxicas, por exemplo ofrecer música gravada para que o aprenda de memoria, outros materiais gravado para reforzar as explicacións, actividades de imitación e improvisación ou a execución mediante a memoria consciente.
- Colocaráselles preto do profesor ou ben se establecerá un alumno que lle axude en caso de necesitalo.
- Flexibilización en canto ao tempo necesario para realizar as súas tarefas.

Se o alumno presenta deficiencias auditivas:

- Será necesario que o profesor e o alumno leven colocado un equipo de frecuencia modulada, o docente levará o micrófono e o discente o receptor.
- Atención en canto á súa localización na aula: Colocaráselle nas primeiras mesas da clase fronte á luz e non de costas, asegurámonos constantemente de que está a atender, manterémonos preto del facilitando así a lectura labial.
- Utilización de materiais visuais como apoio e complemento das explicacións, falaremos cunha intensidade e cunha velocidade normal.
- Evitar a “atención dividida”, é dicir, non dar explicacións á vez que realicemos a actividade.

Alumnado con lesións temporais:

- Aos alumnos con lesións que impidan ou dificulten a práctica instrumental poderáselles adaptar a secuencia de contidos, as actividades de ensino aprendizaxe ou a selección do repertorio. Desta forma, non se paralizará totalmente o proceso de ensino aprendizaxe, facilitando a integración na normal práctica instrumental unha vez recuperados da lesión e posibilitando, en maior maneira, alcanzar os contidos mínimos establecidos na programación didáctica e a superación do curso.

Alumnado con problemas físicos de emisión:

- Utilización de instrumentos melódicos cos que poder reproducir os exercicios de entoación.
- Incremento de actividades de audición que favorezan o desenvolvemento do seu oído interno e a súa memoria musical.
- Estes alumnos requirirán a aplicación de medidas específicas que supoñan adaptacións significativas, xa que non deberán superar os contidos de emisión que se derivan dos obxectivos específicos de cada curso.

En determinadas ocasións atopamos alumnos con escasa capacidade de concentración, hiperactividade, Síndrome Asperger, excesiva timidez, nerviosismo, desmotivación, problemas todos eles que poden impedir ao alumno manter satisfactoriamente o ritmo de aprendizaxe:

Solicitarase a axuda de profesionais e do servizo de orientación do centro educativo do alumno, a través do Coordinador Pedagógico, para saber como abordar o problema e efectuar os cambios oportunos na metodoloxía de traballo.

É absolutamente imprescindible conseguir e manter un clima de confianza, comprensión e respecto na clase.

Alumnos con altas capacidades intelectuais

Para este tipo de alumnos prevense :

- Actividades de Ampliación, dentro dunha tipoloxía de medidas ordinarias, que non freen as súas verdadeiras posibilidades e non reduzan a súa motivación. A tal fin é recomendable facer provisión dunha gama de distintos materiais didácticos para unha mesma actividade, graduados pola súa complexidade, que poidan ser utilizados nunha mesma clase.
- Adaptacións Curriculares Significativas, que como medida específicas requiren modificacións significativas nalgún dos elementos curriculares considerados esenciais.
- Matriculación simultánea en máis dun curso académico, para os alumnos aos que se detecte unha sobredotación para a música, ou ben acceso anticipado ao seguinte nivel educativas (ensinos profesionais ou superiores).

Alumnado con necesidades de compensación educativa

Nos últimos anos está a producirse unha incorporación crecente aos Ensinos de Música de alumnos procedentes doutros países que presentan un descoñecemento sobre a cultura española, nalgúns casos tamén sobre a lingua, e en ocasións un grave desfasamento en coñecementos básicos. Para traballar con este alumnado é necesario partir da posibilidade de que posúan unhas bases culturais diferentes, que debemos respectar, e ao mesmo tempo habemos de achegar a estes nenos o coñecemento da nosa cultura.

Isto esixe unha serie de reforzos, apoios e metodoloxías individualizadas para igualar a situación académica destes alumnos. Nestes casos resulta necesaria a figura do Orientador e/ou do asesoramento dos Equipos de Orientación Educativa e Psicopedagógica, así como dos equipos de Interculturalidad. A comunicación entre o Conservatorio e os orientadores será levada a cabo polo Coordinador Pedagógico.

Alumnado de reforzo educativo.

Problemas na asimilación dos contidos e diferentes ritmos de aprendizaxe:

Actividades de reforzo dentro da clase, recorrendo tamén a distintos materiais didácticos para unha mesma actividade, graduados pola súa complexidade, dando así resposta ao abanico de requirimentos que, sen dúbida, poñerase de manifesto na aula.

Apoios fóra da clase. Estes “reforzos” articúlanse mediante a disposición dunha hora por curso, en determinadas materias grupales, na que os alumnos, en grupos reducidos, traballarán aqueles contidos onde presenten maiores dificultades, mediante actividades adaptadas.

Alumnado con baixo interese ou con diferenzas en canto ás súas aspiracións musicais futuras. O profesorado dirixirá a súa clase buscando sempre espertar a atención do alumnado. As actividades articularanse de maneira que se consiga a participación e o interese dos alumnos, para iso serán variadas e enriquecedoras, utilizando reforzos positivos para implicar ao alumnado.

5.5. Casos derivados da especificidade dos nosos ensinos

Alumnado adulto.

Nas nosas aulas podemos atopar alumnado adulto cunha situación familiar e laboral particular, que, en xeral, mostra un especial interese, sacrificio e unha constante evolución. Adoptaranse as medidas necesarias para a súa integración, tanto ao grupo, como ao proceso de ensino-aprendizaxe, e oportuna adaptación con respecto aos materiais. É necesaria una adaptación horaria pola situación laboral do alumno e ter in conta tamén a conciliación familiar.

Alumnado que deba desprazarse considerablemente para acudir ás clases, debido á escaseza de centros musicais oficiais na rexión.

Os alumnos que cursan os Ensinos de Música no conservatorio proceden en gran medida de diferentes puntos da rexión, algúns moi afastados do conservatorio. Tendo en conta ademais a densa carga lectiva dos ensinos de réxime xeral, arbitrarase para estes alumnos unha serie de medidas que

contribúan a paliar a limitación do tempo dispoñible destinado ao estudo, isto impón deseñar horarios que reduzan o número de desprazamentos ao centro a aqueles alumnos que viven máis lonxe, dando prioridade ademais a outros aspectos como a idade.

Por outra banda, e debido á especificidade do ensino no Conservatorio, atopamos alumnos con idades moi diferentes. Por exemplo, en primeiro curso dos ensinos elementais e, especificamente, nas clases de Linguaxe Musical ou nas colectivas de instrumento podemos atopar tanto adultos, como alumnos menores de oito anos. Para todos estes alumnos deberanse adoptar as medidas necesarias para a súa perfecta integración, tanto ao grupo, como ao proceso de ensino-aprendizaxe, e a oportuna adaptación con respecto aos materiais.

En relación ás dificultades puramente musicais é común atopar problemas de emisión e afinación da voz, excesiva tensión muscular, tics, dificultade nos movementos, detencións e repeticións inconscientes durante a lectura ou entoación, dificultades para manter o tempo nos cambios de seccións ou de figuración, dificultades na coordinación das accións das mans.

Contemplaremos a aplicación dunha metodoloxía adecuada e personalizada ao alumno en particular.

Nalgúns casos será necesaria a elección de diferentes materiais didácticos, tendo en conta que os mesmos contidos pódense abordar de diferentes formas e mediante diferentes metodoloxías que poden aconsellar o seu uso para situacións concretas.

Será necesaria, tamén, a colaboración con diferentes especialistas (orientadores, médicos) para determinar se o problema pódese emendar aplicando adaptacións ao currículo, ou ben estamos ante un problema fisiológico, co que a solución esixiría outro tipo de tratamento.

En determinadas ocasións atopamos alumnos con escasa capacidade de concentración, hiperactividade, Síndrome Asperger, excesiva timidez, nerviosismo, desmotivación... problemas todos eles que poden impedir ao alumno manter satisfactoriamente o ritmo de aprendizaxe:

É absolutamente imprescindible conseguir e manter un clima de confianza, comprensión e respecto na clase.

6. Temas transversais

6.1. Educación en valores

- Educación moral e cívica. Toda actividade ha de contribuír ao desenvolvemento íntegro da persoa.
- Educación para a paz. A música é unha ferramenta inmejorable.
- Educación para a saúde. Nos nosos ensinos, este é un tema predominante pois o uso de hábitos de vida saudables inflúen directamente nas capacidades do propio alumno. A hixiene bucal e instrumental tamén é un tema importante a desenvolver, ata sería apropiado dedicar algunha clase completa a este tema.
- Educación para a igualdade. O principio de integración é importante para todos os alumnos que procedan de culturas diferentes, caso que se empeza a dar pola inmigración que está acollendo esta rexión.
- Educación ambiental. Edúcase aos alumnos no tema de contaminación sonora.
- Educación do consumidor. Este é un punto importante, pois o gasto nos estudos de música, sobre todo en instrumentos, é considerable para algunhas familias. O bo consumir e a necesidade dunha procura previa antes da compra é esencial neste apartado.
- Educación sexual. Convén destacar o desenvolvemento da convivencia entre xéneros (homes e mulleres) e o respecto duns polos outros, pois a práctica da actividade musical implica unha igualdade a nivel físico e psicológico e polo tanto non debe existir unha discriminación entre os alumnos/as dunha mesma especialidade.
- Educación viaria. Este tema pode ser tratado especificamente para excursións ou actividades fora da aula.

6.2. Tratamento das tecnoloxías da información e comunicación (TIC's)

A música sempre estivo ligada aos medios tecnolóxicos existentes en cada época.

Dentro de toda as melloras e descubrimentos técnicos, é preciso resaltar aqueles mais recentes, en especial o logro de sistemas de rexistro e reprodución sonora, a gravación. Este rexistro permitiu gardar elementos musicais irrepetibles, tales como as improvisacións.

Pero aplicar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación (T.I.C.) ou Novas Tecnoloxías (NN.TT.) supuxo, hoxe en día, unha nova revolución, ao permitir un enorme crecemento, evolución e mellora dos procesos creativo-musicais.

As T.I.C. contan, entre outras, coas seguintes utilidades na súa aplicación musical, permiten:

- Editar partituras.
- Realizar gravacións.
- Retardar unha interpretación para axustala ás necesidades de cada momento.
- Sustentar interaccións multimedia de imaxe, audición, vídeo, animación, texto, etc.
- Introducir instrumentos.
- Espaciar o tempo de interpretación co de xeración do son.
- Estudar, con acompañamento musical, sen necesidade de intérpretes.
- Empregar correctores técnicos a tempo real ou diferido.

Todas as vantaxes que proporcionan as NN.TT. inflúen de maneira positiva no proceso de ensino aprendizaxe:

- Permiten axuntar en pouco espazo música, imaxe e movemento.
- Facilitan o traballo do profesor.
- Permiten desenvolver habilidades e aptitudes para enfrontarse á actual sociedade, tan fortemente mediatizada pola tecnoloxía.

- Facilitan e motivan para o coñecemento e estudo dos instrumentos da orquestra sinfónica.
- Serven para incentivar e ilusionar aos alumnos con medios que atopan motivantes e próximos á súa experiencia cotiá.
- Facilitan e achegan o estudo da música a todo aquel que conte con Internet, grazas a propostas de aprendizaxe musical en liña.
- Permiten a converxencia de educación, cultura, imaxe e son, fomentando a creatividade.
- Serven de punto de partida para actividades de expresión vocal e instrumental.
- Favorecen a correcta aprendizaxe das destrezas.

7. Actividades culturais e promoción das ensinanzas

- Departamento fomentará a presenza dos alumnos en concertos, cursos e masters-classes que xurdan dentro o fora do centro.
- Departamento participará na promoción das súas especialidades a través de concertos públicos e audicións (cursiño preparatorio, etc.)
- Departamento realizará audicións conxuntas ao longo do curso, nas que están incluídas as do Grao Elemental para a preparación á Proba de Acceso ó Grao Profesional e o recital de Fin de Grao Profesional (preparación da proba de acceso ós Conservatorios Superiores).
- Dentro do Departamento está prevista a asistencia ós concertos que podan ofrecerse e sexan de interés.

8. Secuenciación do curso

8.1. Obxectivos

1º de Grao Elemental

- Coñecer de maneira intuitiva a colocación do instrumento de forma que permita unha respiración natural e a coordinación entre ámbalas dúas mans.
- Experimentar o mecanismo da respiración de maneira lúdica, empregando en primeiro lugar a boquilla e logo todo o instrumento, para familiarizarse con aspectos como: emisión, afinación / desafinación, articulación, sonoridade (dentro dos rexistros medio e grave).
- Coñecer as diferencias entre: Calidades do son (comparacións).↔ Afinación / desafinación.
- Coñecer de forma moi básica e lúdica as posibilidades sonoras da frauta.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita discernir as distintas calidades e cualidades do son; así como a diferenza entre afinación/ desafinación (axeitada a este curso).
- Coñecer os diferentes graos de intensidade, controlando neles a afinación.
- Interpretar pequenas obras e estudio así como calquera peza composta polo propio alumnado.
- Iniciar a adaptación á práctica de conxunto.
- Adquirir a capacidade de percepción interna que lles permita diferenciar entre a relaxación muscular e o esforzo necesario para interpretar, tendo en conta que o corpo funcione como un todo do que o eixo é a columna vertebral.
- Iniciar ó alumnado na práctica da improvisación rítmica e melódica, como medio de maior liberdade de expresión.
- Introducir ó alumnado nas bases para desenvolver a capacidade de interpretar de memoria (tanto exercicios técnicos como pequenas pezas).
- Coñecer as dixitacións correspondentes á escala cromática, ata o Do5.

2º de Grao Elemental

- Mellorar o control da posición corporal citada para o curso anterior.
- Coñecer os diferentes tipos de respiración, co fin de levar todos eses coñecemento cara unha respiración completa.
- Saber corrixir de forma automática a afinación das notas e a calidade do son, de forma básica.
- Saber empregar, dentro das esixencias do presente curso, as posibilidades sonoras aprendidas no curso 1º, tanto na interpretación individual, como de conxunto.
- Mellorar a sensibilidade auditiva e demostrar certa capacidade crítica ó respecto, para lograr un control permanente da afinación e da calidade do son, acorde co nivel.
- Mellorar a calidade e control da emisión do son ata o SOL₅, sendo capaz de manter un son estable.
- Interpretar un repertorio básico, composto especialmente por pequenas pezas de álbum con posibilidade de ter acompañamento (piano, guitarra).
- Desenvolver a capacidade de interpretar en público, coa axeitada seguridade en si mesmos, que lles permita vivir a música como medio de comunicación.
- Desenvolver a capacidade de improvisar rítmica e melodicamente, de acordo ao nivel.
- Interpretar, como mínimo, secuencias melódicas de ata unha alteración.
- Introducir ao alumnado nas bases para desenvolver a capacidade de interpretar de memoria (tanto exercicios técnicos como pequenas pezas).

3º de Grao Elemental

- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos da embocadura de maneira que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son.
- Saber empreñar con precisión os reflexos necesarios para corrixir a afinación e a calidade do son.

- Desenvolver a capacidade de manexar os coñecementos do curso anterior, sendo capaz de aplicalos á interpretación.
- Aplicar á interpretación os coñecementos adquiridos con respecto ó control da afinación (tendo especial coidado nos principios e finais de frase) e con respecto ó manexo das diferentes dinámicas (entre $p \rightarrow f$).
- Interpretar un repertorio composto xa por obras ou tempos de obras, coñecendo e profundizando máis na estrutura e no contexto da mesma (con acompañamento), sabendo colocar eles mesmos os lugares axeitados para as respiracións.
- Desenvolver a capacidade de lectura a 1ª vista, tanto na clase colectiva como na individual.
- Empregar a improvisación rítmica, melódica e ademais harmónica, con estruturas harmónicas sinxelas (I-IV-V-I).
- Coñecer os xestos básicos que permitan unha interpretación coordinada dunha obra sen director.
- Profundizar no traballo do autocontrol, medo escénico, etc.
- Iniciar o estudio das notas de adorno (trinos, mordentes de 1 e 2 notas).
- Ser capaz de asumir o papel, tanto de solista como calquera outra posición dentro do grupo.
- Interpretar, como mínimo, secuencias melódicas de entre dúas e tres alteracións.
- Memorizar obras ou fragmentos de obras axeitadas ó nivel (esquema A-B, e A-B-A).

4º de Grao Elemental

- Demostrar un control do instrumento en canto á posición corporal, acorde co nivel.
- Demostrar un control da columna de aire mediante unha respiración natural e non forzada (empregando o diafragma segundo as necesidades), así como un control dos músculos da embocadura, de maneira que posibilite una correcta emisión, afinación, articulación, flexibilidade do son, diferencia de dinámicas ($pp \rightarrow ff$).

- Demostrar que se saben empregar con precisión os reflexos necesarios para correxir de forma automática a calidade do son e a afinación.
- Demostrar que se saben empregar as posibilidades sonoras da frauta dentro do nivel, tanto na interpretación individual como de conxunto.
- Demostrar un autocontrol acorde co nivel, nas interpretacións públicas.
- Ler música a 1ª vista no contexto das actividades da aula.
- Mostrar no aprendizaxe a capacidade de autocorrección e autodisciplina.
- Valorar o traballo colectivo.
- Improvisar pequenas melodías, dentro dun contexto tonal.
- Mellorar a práctica dos adornos, aplicándoos á interpretación e situándoos no seu contexto.
- Ser capaz de ler un texto a 1ª vista, con continuidade e fraseo axeitados ó nivel.
- Interpretar con asiduidade estudos e obras de memoria, así como os exercicios técnicos de cara a manter unha maior concentración nelas.
- Ser capaz de aceptar o papel tanto de solista como de integrante dun grupo.
- Interpretar, como mínimo, secuencias melódicas de ata catro alteracións.
- Iniciar no estudo do vibrato.

1º de Grao Profesional

- Coñecer e aplicar segundo as necesidades os exercicios respiratorios de relaxación.
- Analizar os factores que inflúen no rendemento, e mellorar a capacidade de autoconhecimento.
- Mellorar a formación auditiva de maneira que permita diferenciar os parámetros sonoros, e traballalos por separado.
- Saber ler e interpretar calquera escala ou arpexio en tódalas tonalidades e con articulacións e ritmos diferentes.
- Poder executar de memoria calquera dos exercicios traballados anteriormente.

- Coñecer a linguaxe barroca, clásica, romántica e século XX e aplicar estes coñecementos ao repertorio.
- Interpretar como mínimo tres obras de diferentes épocas e estilos.
- Coñecer o repertorio básico (solista, cámara e orquestra) por medio de audicións.
- Organizar a xornada de estudio persoal.

2º de Grao Profesional

- Aplicar os exercicios traballados no curso anterior ás necesidades da interpretación.
- Organizar a xornada de estudio persoal.
- Coñecer a mecánica expresiva dentro dos estudos e obras.
- Resolver dificultades relacionadas co nivel.
- Aplicar os coñecementos adquiridos no curso anterior, con respecto aos parámetros sonoros e ao repertorio.
- Aprender a elaborar exercicios propios.
- Poder executar de memoria calquera dos exercicios traballados anteriormente, engadindo agora: arpexos cuatríadas, arpexos quebrados e todo tipo de cromatismos.
- Interpretar o repertorio cas esixencias acordes ao presente curso (fraseo, articulación, estabilidade no tempo, ornamentación, dinámica e agóxica, dixitacións correctas e autocontrol).
- Interpretar como mínimo tres obras de diferentes épocas e estilos.
- Adquirir coñecementos básicos sobre a historia e evolución da frauta travesa.

3º de Grao Profesional

- Profundizar na práctica da relaxación e respiración.
- Repasar e aplicar a este novo curso os obxectivos e fases de estudio traballados no curso anterior.
- Adoptar unha actitude recomendable para a boa marcha da aprendizaxe instrumental.

- Profundizar nos contidos traballados no curso anterior e incrementar as esixencias.
- Interpretar como mínimo tres obras de diferentes épocas e estilos.
- Adquirir coñecementos sobre a historia e evolución da frauta travesa.
- Interpretar obras orixinais para piccolo.

4º de Grao Profesional

Ademais dos do curso anterior, engádense os seguintes:

- Adoptar unha actitude persoal positiva e favorable durante o proceso de aprendizaxe instrumental.
- Asimilar o papel de intérprete e a súa relación co público.
- Mellorar a técnica adquirida ata o de agora.
- Ampliar os coñecementos sobre as posibilidades sonoras da frauta.
- Coñecer e practicar escalas non occidentais (pentáfona e hexátona).
- Aplicar aos exercicios diarios polirritmias e polimetrías.
- Interpretar como mínimo tres obras de diferentes épocas e estilos.

5º de Grao Profesional

Os mesmos que para o curso anterior, pero con máis esixencias, e ademais:

- Adoptar un maior dominio en canto ao control e equilibrio corporal e con respecto ao instrumento, capacidade de concentración no estudio diario e nas interpretacións públicas, control do medo escénico, etc.
- Asimilar a importancia dos aspectos psicolóxicos na aprendizaxe instrumental.
- Perfeccionar a execución en xeral.
- Interpretar como mínimo tres obras de diferentes épocas e estilos.
- Acadar máis madurez nas interpretacións.
- Ser capaz de realizar unha análise técnica sobre calqueira obra do repertorio.

6º de Grao Profesional

Os mesmos que para o cursos anteriores, con máis esixencias; e ademais:

- Acadar a máxima autonomía en calquera cuestión relacionada coa técnica e coa interpretación, así como nas cuestións traballadas ao longo de todo o grao profesional (organización do estudo diario, creación de exercicios adaptados, solución de dificultades relacionadas coa respiración, co fraseo, coa articulación, dicitación, etc.).
- Interpretar como mínimo tres obras de diferentes épocas e estilos.
- Coñecer música para frauta dentro da música étnica, Jazz e as súas fusións.

8.2. Contidos

1º de Grao Elemental

Introducción aos elementos básicos que interveñen na produción do son:

- Respiración, Posición, Emisión, Articulación.
- Exercicios de notas longas para traballar a estabilidade do son e aumentar o control diafragmático sobre os dous primeiros rexistros (como mínimo). Para conseguir igualdade entre tódolos sons.
- Xogos con e sen instrumento e coa boquilla só, para provocar a autoobservación do propio son.
- Exercicios e xogos para o control motriz dos músculos faciais.
- Xogos para experimentar o propio corpo e o espazo co fin de eliminar tensións e crear un clima de confianza e cooperación.
- Dicitación e articulación de pasaxes sinxelos.
- Iniciación do desenvolvemento da audición interna e a valoración do silencio para facilitar a concentración, e polo tanto a memorización.
- Exercicios de desconstrución e disociación muscular.
- Exercicios para a toma de conciencia das fases da respiración, con temporalización rítmica.
- Xogos respiratorios para desenvolver o control sobre a musculatura respiratoria e a presión da columna de aire.
- Xogos para diferenciar:
 - Son / silencio.
 - Altura/ Duración / Timbre/ Intensidade.

- Agudo / Grave.
 - Longo / Curto.
- Utilización dos elementos básicos da escritura musical aprendidos na clase de Linguaxe musical.
 - Exercicios de pregunta/ resposta, con esquemas rítmicos e melódicos, para o desenvolvemento da improvisación.
 - Elaboración de cancións sinxelas empregando todos os recursos aprendidos.
 - Construcción de escalas (Diatónica maior).
 - Organización da práctica diaria (constancia, etc.).
 - Consellos sobre a conservación, coidado e hixiene do instrumento.

2º de Grao Elemental

- Xogos e improvisacións con sons en grupo (no ámbito de dous ou catro compases e da escala natural).
- Afinación e empaste (práctica de conxunto).
- A articulación das pasaxes.
- A respiración musical. Utilización correcta das respiracións segundo as pautas, cadencias, finais de frase, etc.
- Exercicios de concentración baseados no *silencio* como medio para escomenzar a tocar.
- escoita atenta a un mesmo e aos demais.
- Comprensión dos procesos da produción musical (compositor, intérprete, oínte).
- Xogos respiratorios para a concienciación e relaxación muscular así como para o control do diafragma e os músculos abdominais.
- Práctica de escalas (cromática e en harmonías).
- Tono e modo (diferenciar e construír escalas en diferentes modos).
- Escalas menores (armónica e melódica) ata un sostido e un bemol.
- Exercicios de sonoridade en notas largas ou fragmentos interválicos para o análise auditivo do propio son, nos tres rexistros.
- Exercicios para:

- Articulación
- Dixitación (exercicios técnicos).
- Dinámicas (en sons largos).
- A maneira de estudar na casa.
- A distribución do tempo de estudio diario.
- A importancia da concentración no estudio para o máximo rendemento.

3º de Grao Elemental

- Exercicios para o control permanente da calidade do son, da afinación, etc.
- Uso de elementos básicos da emisión do son: respiración, posición e articulación.
- Aplicación do ámbito de escalas do instrumento, explorando ata o Do₆, desenvolvendo unha máxima amplitude posible nos diferentes rexistros.
- Estudio de intervalos de 3ª, escalas e arpexios con todo tipo de articulacións, ritmos, e en tonalidades de ata tres alteracións, sendo construídos estes exercicios polo propio alumnado, con apoio dos métodos axeitados.
- Utilización de ritmos e xiros melódicos; células que se extraerán das pezas a traballar polo alumnado co fin de familiarizarse con elas e tamén de traballalas de moitos xeitos diferentes.
- Memorización de pezas musicais por seccións.
- Improvisacións sobre calquera exercicio variando ritmos, velocidades, etc.
- Creación de cancións propias, empregando unha tonalidade/modalidade dada e empregando tódolos elementos da linguaxe musical aprendidos.
- Exercicios técnicos para a práctica dos adornos: apoiatura, trino, mordente.
- Inicio da práctica da articulación e fraseo das obras a interpretar.
- Formación de grupos de frautas para a interpretación da música de cámara.

4º de Grao Elemental

- Exercicios e actividades (debates de clase, etc.) para intercambiar impresións a cerca da interpretación en público (que supón para cada alumno/a, como enfoca cada un deles a cuestión). Desenvolvemento da capacidade crítica.
- Os mesmos exercicios técnicos que para o curso anterior, pero aumentando a precisión e a velocidade, así como o control do son, sexa cal sexa a articulación ou a velocidade (negra= 120).
- Exercicios para o desenvolvemento das diferentes dinámicas (piano-forte).
- Traballo das notas de adorno de maneira técnica e tamén dentro do contexto musical (segundo a época ou estilo).
- Traballo e coñecemento dos diferentes tipos de memoria (gráfica, muscular, auditiva, etc.) con fin de interpretar obras do repertorio de memoria e adquirir unha maior concentración na interpretación.
- Formación de dúos, tríos, etc. para a interpretación de música de cámara (nas clases colectivas).
- Práctica de obras con acompañamento dun instrumento polifónico (piano, guitarra).
- Articulación e fraseo dos pasaxes nas partituras.
- Actividades na clase colectiva nas que se traballarán tódolos aspectos relacionados coa respiración, afinación, flexibilidade, articulación, dinámica, relaxación, deshibición, etc.

1º de Grao Profesional

• Actividades para o control corporal. Detección de posición incorrecta.• Exercicios para a relaxación.• Exercicios de respiración.• Exercicios de visualización.• Factores de rendemento.• Obxectivos e fase do estudio.• A xornada de estudio.

<ul style="list-style-type: none"> • Homoxeneidade. • Emisión.
<ul style="list-style-type: none"> • Dinámicas. • Timbre. • Afinación. • Frecuencias (armónicos e parciais). • A cor do son.
<ul style="list-style-type: none"> • Escalas e arpegios tríadas en tódalas tonalidades e con todo tipo de ritmos e articulaciós (simple, dobre e triple). • Exercicios para o desenvolvemento da velocidade, con toda a gama de articulaciós, ritmo e métricas, usando a variación. • Estudos (técnicos e expresivos).
<ul style="list-style-type: none"> • Obras de diferentes épocas e estilos. • Audicións e concertos (públicos e privados).
<ul style="list-style-type: none"> • Práctica da música de cámara. • Exercicios de técnica xeral, por medio de xogos de cooperación. • Traballos en grupo. Audicións.
<ul style="list-style-type: none"> • Escoita de obras do repertorio coa partitura tanto de solista como de orquesta. • Bibliografía variada. • Evolución da frauta ata Boëhm.

2º de Grao Profesional

<ul style="list-style-type: none"> • Actividades para o control corporal. Detección de posición incorrecta. • Exercicios para a relaxación. • Exercicios de respiración. • Exercicios de visualización. • Factores de rendemento. • Obxectivos e fase do estudio. • A xornada de estudio.
<ul style="list-style-type: none"> • Homoxeneidade.

<ul style="list-style-type: none"> • Emisión.
<ul style="list-style-type: none"> • Dinámicas. • Timbre. • Afinación. • Frecuencias (armónicos e parciais). • A cor do son.
<ul style="list-style-type: none"> • Escalas e arpegios tríadas en tódalas tonalidades e con todo tipo de ritmos e articulaciós (simple, dobre e triple). • Exercicios para o desenvolvemento da velocidade, con toda a gama de articulaciós, ritmo e métricas, usando a variación. • Estudos (técnicos e expresivos).
<ul style="list-style-type: none"> • Obras de diferentes épocas e estilos. • Audicións e concertos (públicos e privados).
<ul style="list-style-type: none"> • Práctica da música de cámara. • Exercicios de técnica xeral, por medio de xogos de cooperación. • Traballos en grupo. Audicións.
<ul style="list-style-type: none"> • Escoita de obras do repertorio coa partitura tanto de solista como de orquesta. • Bibliografía variada. • Evolución da frauta ata Boëhm.

3º de Grao Profesional

<ul style="list-style-type: none"> • Actividades para o control corporal. Detección de posición incorrectas. • Exercicios para a relaxación. • Exercicios de respiración. • Exercicios de visualización.
<ul style="list-style-type: none"> • Repaso dos obxectivos e fases do estudio. • Influencia da actitude persoal no proceso de aprendizaxe. • Actitudes recomendables e non recomendables.
<ul style="list-style-type: none"> • Seguiranse traballando os mesmos contidos do curso anterior, profundizando máis neles. • A cor do son e a cor instrumental en xeral.

<ul style="list-style-type: none"> • Efectos sonoros non convencionais. Posibilidades sonoras da frauta.
<ul style="list-style-type: none"> • Os mesmos contidos do curso anterior pero con máis esixencias en canto á perfección na execución. • Aumento progresivo da velocidade, con precisión e concreción nas pasaxes. • Polirritmias. • Arpegios de cuatreada en tódalas tonalidades. • Desenvolvemento da capacidade de idear novos exercicios. • Escalas non occidentais (pentáfona, exátona).
<ul style="list-style-type: none"> • Estudios (técnicos e expresivos). • Obras de diferentes épocas e estilos. • Audicións e concertos (públicos e privados).
<ul style="list-style-type: none"> • Práctica da música de cámara variada para grupos de frautas. • Audicións de obras e solos orquestrais. • Exercicios de técnicos en conxunto. • Exercicios para desenvolver a capacidade de improvisar e crear.
<ul style="list-style-type: none"> • Traballos en grupo sobre temas de interpretación (históricos, biográficos, etc.). • Traballos sobre a evolución da frauta travesa. • Evolución da música para frauta dende a metade do S. XVIII ata o fin do S. XIX. • Bibliografía.

4º de Grao Profesional

<ul style="list-style-type: none"> • Actividades para o control corporal. Detección de posición incorrectas. • Exercicios para a relaxación. • Exercicios de respiración. • Exercicios de visualización.
<ul style="list-style-type: none"> • Repaso dos obxectivos e fases do estudio. • Influencia da actitude persoal no proceso de aprendizaxe. • Actitudes recomendables e non recomendables.
<ul style="list-style-type: none"> • Seguiranse traballando os mesmos contidos do curso anterior,

<p>profundizando máis neles.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A cor do son e a cor instrumental en xeral. • Efectos sonoros non convencionais. Posibilidades sonoras da frauta.
<ul style="list-style-type: none"> • Os mesmos contidos do curso anterior pero con máis esixencias en canto á perfección na execución. • Aumento progresivo da velocidade, con precisión e concreción nas pasaxes. • Polirritmias. • Arpegios de cuatreada en tódalas tonalidades. • Desenvolvemento da capacidade de idear novos exercicios. • Escalas non occidentais (pentáfona, exátona).
<ul style="list-style-type: none"> • Estudios (técnicos e expresivos). • Obras de diferentes épocas e estilos. • Audicións e concertos (públicos e privados).
<ul style="list-style-type: none"> • Práctica da música de cámara variada para grupos de frautas. • Audicións de obras e solos orquestrais. • Exercicios de técnicos en conxunto. • Exercicios para desenvolver a capacidade de improvisar e crear.
<ul style="list-style-type: none"> • Traballos en grupo sobre temas de interpretación (históricos, biográficos, etc.). • Traballos sobre a evolución da frauta travesa. • Evolución da música para frauta dende a metade do S. XVIII ata o fin do S. XIX. • Bibliografía.

5º de Grao Profesional

<ul style="list-style-type: none"> • Os mesmos que ata o de agora.
<ul style="list-style-type: none"> • Os aspectos psicológicos da aprendizaxe: <ul style="list-style-type: none"> ○ 2ª actividade. ○ Influencia da actitude persoal.
<ul style="list-style-type: none"> • Os mesmos que nos cursos anteriores, pero tratando de ampliar a gama da dinámica e dos ataques.

<ul style="list-style-type: none"> • Efectos sonoros non convencionais (técnicas relacionadas coa interpretación convencional, resonancia dos tubos, técnicas intermedias).
<ul style="list-style-type: none"> • Os mesmos contidos do curso anterior pero con maior esixencia na execución.
<ul style="list-style-type: none"> • Estudos (técnicos e expresivos). • Obras de diferentes épocas e estilos. • Audicións e concertos (públicos e privados). • Empregar todos os coñecementos técnico- interpretativos para perfeccionar a execución.
<p>Os mesmos que no curso anterior e ademais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • escoita de solos de orquestra con partitura, para extraer e analizar posibles dificultades. • Traballo en grupo sobre a música contemporánea para flauta. • Xogos de improvisación e creatividade. • Práctica da música de cámara axeitada ao nivel.
<ul style="list-style-type: none"> • Traballo en grupo sobre temas de interpretación (históricos, biográficos, etc.). • Traballo sobre a evolución da flauta travesa (das orixes da flauta ata Böhm). • futuro da flauta travesa. • Flauta na actualidade: Varèse, Jolivet, Messiaën, L. Berio. • A flauta no Jazz. • A flauta na música étnica e no folclore. • Bibliografía.

6º de Grao Profesional

<ul style="list-style-type: none"> • Os mesmos que ata o de agora.
<ul style="list-style-type: none"> • Os aspectos psicolóxicos da aprendizaxe: <ul style="list-style-type: none"> ○ 2ª actividade. ○ Influencia da actitude persoal.
<ul style="list-style-type: none"> • Os mesmos que nos cursos anteriores, pero tratando de ampliar a

<p>gama da dinámica e dos ataques.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efectos sonoros non convencionais (técnicas relacionadas coa interpretación convencional, resonancia dos tubos, técnicas intermedias).
<ul style="list-style-type: none"> • Os mesmos contidos do curso anterior pero con maior esixencia na execución.
<ul style="list-style-type: none"> • Estudos (técnicos e expresivos). • Obras de diferentes épocas e estilos. • Audicións e concertos (públicos e privados). • Empregar todos os coñecementos técnico- interpretativos para perfeccionar a execución.
<p>Os mesmos que no curso anterior e ademais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • escoita de solos de orquesta con partitura, para extraer e analizar posibles dificultades. • Traballo en grupo sobre a música contemporánea para flauta. • Xogos de improvisación e creatividade. • Práctica da música de cámara axeitada ao nivel.
<ul style="list-style-type: none"> • Traballo en grupo sobre temas de interpretación (históricos, biográficos, etc.). • Traballo sobre a evolución da flauta travesa (das orixes da flauta ata Böhm). • futuro da flauta travesa. • Flauta na actualidade: Varèse, Jolivet, Messiaën, L. Berio. • A flauta no Jazz. • A flauta na música étnica e no folclore. • Bibliografía.

8.3. Avaliación

Utilizar o esforzo muscular, a respiración e relaxación adecuados ás esixencias da execución instrumental. Con este criterio preténdese avaliar o dominio da coordinación motriz e o equilibrio entre os indispensables esforzos musculares

que require a execución instrumental e o grao de relaxación necesaria para evitar tensións que conduzan a unha perda de control na execución.

- Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Este criterio avalía a capacidade de relacionar os coñecementos técnicos e teóricos necesarios para alcanzar una interpretación adecuada.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento. Mediante este criterio preténdese avaliar o coñecemento das características e do funcionamento mecánico do instrumento e a utilización das súas posibilidades.
- Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras do repertorio. Con este criterio preténdese avaliar a autonomía do alumnado e a súa competencia para emprender o estudo individualizado e a resolución dos problemas que se lle susciten no estudo.
- Demostrar solvencia na lectura a primeira vista e capacidade progresiva na improvisación sobre o instrumento. Este criterio avalía a competencia progresiva que adquira o alumnado na lectura a primeira vista así como a súa desenvoltura para abordar a improvisación no instrumento aplicando os coñecementos adquiridos.
- Interpretar obras das distintas épocas e estilos como solista e en grupo. Trátase de avaliar o coñecemento que o alumnado posúe do repertorio do seu instrumento e das súas obras máis representativas, así como o grao de sensibilidade e imaxinación para aplicar os criterios estéticos correspondentes.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mediante este criterio valórase o dominio e a comprensión que o alumnado posúe das obras, así como a capacidade de concentración sobre o resultado sonoro das mesmas.
- Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das

marxes de flexibilidade que permita o texto musical. Este criterio avalía o concepto persoal estilístico e a liberdade de interpretación dentro do respecto ao texto.

- Mostrar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos. Con este criterio quérese comprobar o desenvolvemento que o alumnado alcanzou en canto aos hábitos de estudo e a capacidade de autocrítica.
- Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística. Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade de autocontrol e grao de madurez da súa personalidade artística.

Avaliación de diagnóstico ou inicial

Farase unha avaliación de diagnóstico tendo en conta os seguintes aspectos da formación global do alumnado:

- a) A posición do corpo con respecto ó instrumento.
- b) A preparación técnica, estilística e musical.
- c) A súa concepción da aprendizaxe da frauta.
- d) As preferencias e tendencias musicais para fixar as obras do repertorio, tendo en conta os seus gustos e tamén os consellos do profesorado.

Polo tanto, é neste momento onde se vai programar o traballo do alumnado. No inicio de cada trimestre, o profesorado fixará os obxectivos e aconsellará, segundo as necesidades particulares de cada alumno, os recursos técnicos e interpretativos que considere necesarios para mellorar a aprendizaxe. Así mesmo, tamén ó inicio de cada trimestre se programarán as sesións de ensaio co pianista acompañante, sendo o titor/a o que velará polo cumprimento e aproveitamento das mesmas.

O diario de clase (tanto do alumno como do profesor) será un instrumento esencial para avaliar os progresos. Así mesmo, será un elemento de referencia para a información ás familias.

Avaliación continua ou de progreso

Cada alumno ten un ritmo de aprendizaxe diferente, polo que este tipo de avaliación faise especialmente importante para seguir moi de cerca os progresos e problemas así como para descubrir cales son os mecanismos de aprendizaxe e dirixilas a actividades de aprendizaxe conforme as necesidades individuais.

Prestarase unha especial atención á autoanálise (como unha vía para aprender a aprender), a improvisación (para incluír a creatividade no proceso de aprendizaxe). Estas actividades permiten a aplicación duns contidos xerais, e a autoavaliación e coavaliación que complementan o proceso de aprendizaxe e darlles unha visión máis axeitada sobre o rendemento do alumnado.

Unha vez detectados os puntos de facilidade da aprendizaxe máis evidentes, descubriranse as dificultades para facer unha avaliación constante.

O diálogo entre o alumnado e o profesorado é primordial (sobre as obras, etc., e o seu progreso semana a semana).

Avaliarase tamén o crecemento anímico e comunicativo do alumnado, xa que todos estes elementos inciden directamente nos resultados musicais.

Nos estudos avaliarase: a regularidade na dixitación, a precisión nos ataques, a flexibilidade, e estabilidade no tempo, etc.

A autoavaliación (expresada oralmente ou por escrito) da propia interpretación tanto na clase individual como na clase colectiva.

Este tipo de avaliación centrarase especialmente na interpretación en público, xunto coa evolución diaria do alumno. Deste xeito, o crecemento que experimenta a aprendizaxe do repertorio vai paralelo a un incremento do grao de compromiso ou de dificultade que implican o tipo de interpretación pública plantexada.

Por outra parte tamén hai que ter en conta que o dominio da aprendizaxe da interpretación en público é moi específico, polo que a clase colectiva é o primeiro entorno onde o alumnado vai recibir a súa primeira avaliación pública. Nun concerto/audición, o alumnado pode analizar o que aprendeu, o que interiorizou e asimilou sobre o repertorio, así como a capacidade da arte de expresar. Pode detectar se os resultados son diferentes dos da clase individual, feito que pode ser debido á novidade da interpretación pública.

Ó rematar a interpretación fomentaremos a autoavaliación e a coavaliación, para reforzar o espírito crítico e o respecto polas interpretacións dos demais. Fomentarase que o alumno exprese, cos argumentos que considere axeitados, o desexo de coñecer novas obras, novos autores, e novos elementos da técnica frautística.

O profesorado tamén fará unha corrección e crítica do ritmo de traballo de cada alumno, da metodoloxía e do rendemento.

Establecerase realización de un mínimo de 2 audicións por ano académico; éstas poderán ser de carácter público ou privado.

Nos cursos de 1º a 4º se interpretarán ao longo do curso 3 obras e os estudos que sexan programados para cada trimestre.

Para os curso 5º e 6º, será preceptiva a interpretación de 3 obras e 15 estudos en total.

Avaliación final

Será neste tipo de avaliación onde se comprobén se os alumnos acadaron os contidos e obxectivos mínimos, e onde se analice a regularidade do aprendizaxe.

Teranse en conta a participación como intérprete nun mínimo de dúas audicións por curso.

8.3.1. Criterios de avaliación

Os mesmos que para os cursos anteriores e ademais:

- Demostrar que se superaron os obxectivos descritos para cada curso.
- Aumentar as esixencias en:
- Capacidade de memorización.
- Capacidade de autocorrección, autocontrol e autocrítica.
- Articulación, fraseo, dixitación, manexo do son.

8.3.2. Mínimos esixibles

Os mesmos que ata agora, pero con máis esixencias axeitadas ao nivel, e ademais:

- Os aspectos psicolóxicos da aprendizaxe (a actividade, a influencia da

- actitude persoal).
- Ampliación da gama das dinámicas e dos ataques.
- Efectos sonoros non convencionais: técnicas relacionadas coa interpretación convencional, técnicas que empreñan a resonancia dos tubos, técnicas intermedias.
- Interpretar obras de diferentes épocas e estilos axeitadas ao nivel.
- Emprego de tódolos coñecementos técnico- interpretativos para perfeccionar a execución.
- Traballos sobre as orixes da frauta ata Boëhm.
- O futuro da frauta travesa.
- A frauta na actualidade: Varésse, Jolivet, Messiaën, Berio.
- A frauta no Jazz, na música étnica e no folclore.

8.3.3. Procedementos e criterios de avaliación

- Demostrar que se superaron os obxectivos descritos para cada curso.
- Aumentar as esixencias en:
- Capacidade de memorización.
- Capacidade de autocorrección, autocontrol e autocrítica.
- Articulación, fraseo, dixitación, manexo do son.

8.3.4. Criterios de calificación.

- Estudio semanal (traballo a realizar na casa diariamente) (50%).
- Actuación en público (20%).
- Traballo, actitude e interese nas clases (20%).
- Asistencia activa e produtiva ás clases, tendo en conta que a avaliación deste punto estará baixo o criterio estrito do docente (10%).

8.3.5. Criterios para concesión de ampliación de matrícula

Para que un alumno lle sexa concedida a ampliación de matrícula, terá que ser co beneplácito de todos os profesores que lle están a impartir as distintas materias.

Os profesores titores, informarán os demais profesores dentro do primeiro trimestre, e faranlles un exame para avaliar os contidos propios do curso a superar. Dito exame será similar ao que aparece no apartado referido a perda da avaliación continua. O alumno deberá demostrar que domina os contidos do curso no que se matriculou e terá que mostrar o grao de aptitudes e capacidade para superar o seguinte.

8.4. Medidas de recuperación

8.4.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Procedementos de recuperación trimestrais

Farase a recuperación na propia clase. O profesor fixará unha data para facer o exame de recuperación cos mesmos contidos que os do trimestre non superado.

O alumno que ao final do curso non consiga acadar unha cualificación positiva, terá dereito a presentarse ás probas extraordinarias de setembro.

Medidas de recuperación para cursos pendentes

O alumno que teña un curso pendente, matricularase do curso seguinte ademais do curso pendente. A recuperación da materia deberá realizarse na clase do curso seguinte.

Mentres non alcance os niveis esixidos e teña superado o curso pendente, non poderá acadar unha calificación positiva no curso superior.

8.4.2. Probas extraordinarias de setembro

- A proba extraordinaria de setembro consistirá:
- Os alumnos deberán interpretar o programa completo esixido nos contidos mínimos.
- Avaliarase a corrección técnica e estilística das obras interpretadas así como o grao de cumprimento dos obxetivos programados no curso.
- Os criterios de avaliación son os mesmos que figuran para os tres trimestres do curso correspondente. (Consultar programación)

8.5. Recursos didácticos

1º de Grao Elemental

- Iniciación a la flauta (Vol.1).....T. Wye
- Le débutant flutiste.....M. Moyse
- Estudios selectos Vol. 1Bantai/ Kovacs
- Flauskola Vol. 1.....Varios-Erviti

Libros

- Flauta amiga, vol. 1 M. Perez, J. Sáez, M. Tomás
- La flauta travesera, vol.1Isabelle Ory
- La flauta, Iniciación e preparatorio A. Arias

2º de Grao Elemental

- Teoría y práctica de la flauta (os que se designen) T. Wye
- 18 Petites etudes rythmiques Ch. Cheret

Métodos de aprendizaxe, os que se designen entre os seguintes:

- Iniciación a la flauta, Vol. 2 T. Wye
- La flauta travesera, Vol.2 Isabelle Ory
- La flauta, Vol. 2 A. Arias
- Método para flauta, Vol. 1, rev. A. Arias H. Altés
- Estudios selectos Vol. 1.....Bantai/ Kovacs
- Flauskola Vol. 1.....Varios-Erviti
- 20 ejercicios para flauta.....Fernando González

Listado orientativo de Álbumes:

- La flauta clásica (Vol.1 e 2) M. Moyse
 - A first latin american flute album T. Wye
 - Escuela de flauta Suzuki
 - Cambra per els nens S. Armenter, A. Sampablo
 - Colección Panorama Vol.2.....Album
 - 40 Pequeñas Piezas Principiantes.....M. Moyse
- Calquera outra obra que se indique.

3º de Grao Elemental

- Teoría y práctica de la flauta (Vol. 1, 3, 4 e 5) T. Wye
- 24 pequenos estudos melódicos con variacións M. Moyse.
- La flauta travesera, vol.3 Isabelle Ory
- 15 estudos fáciles Op. 33 E. Kohler
- Estudos menores Op. 131 Gariboldi
- Estudos selectos Vol. 1.....Bantai/ Kovacs
- 20 exercicios para flauta.....Fernando González

Listado orientativo de Álbumes:

- La flauta clásica (Vol. 2 y 3) M. Moyse
- Cambra per els nens S. Armenter, A. Sampablo

Listado orientativo de obras:

- La Provenzale M. Marais
 - Aria de la Suite en Re J. S. Bach
 - Siciliana de “Pélleas et Melisande” G. Fauré
 - Berceuse da suite Dolly, Op. 56, nº 1 G. Fauré
 - Pavana G. Fauré
 - Le petit négre C. Debussy
 - Songs for annie J. Galway
 - Fantasía R. Clerisse
 - Ballade R. Clerisse
 - Pequena suite al estilo antiguo A. O. Pina
 - 5 piezas de jazz F. Santucci
 - Colección Panorama Vol.3.....Album
 - 40 Pequenas Piezas Principiantes.....M. Moyse
- Acéptase o uso de calquera outro álbum axeitado ao nivel.

4º de Grao Elemental

Ademais dos anteriores, engadiranse:

- 7 exercicios diarios Reichert
- 17 exercicios diarios, nº 1, 2, 3 e 5 Taffanel, Gaubert

- 20 estudios melódicos fáciles, Op. 93, nº 1 E. Köhler
- Método para flauta, vol. 2, rev. A. Arias H. Altés

Listado orientativo de obras:

- Siciliana da sonata en Mib M J. S. Bach
- Sonatas nº 1 en Mi m, nº 2 en Sol m y nº 3 en sol M G. F. Haendel
- Sonata en Fa M G. P. Telemann
- Sonata en Do M “Il pastor fido” A. Vivaldi
- Andante en Do M W. A. Mozart
- Siciliana de “Pélleas et Melisande” G. Fauré
- Morceau de concours G. Fauré
- Berceuse da suite Dolly, Op. 56, nº 1 G. Fauré
- Pavana G. Fauré
- Fantasía R. Clerisse
- Ballade R. Clerisse
- Meditación de “Thais” J. Massenet
- Le petit négro C. Debussy
- Histories (unha peza a escoller) J. Ibert
- Romance A. Honneger
- The Children are playing C. Nielsen
- L’hibiscus P. Rougeron
- Oblivion A. Piazzolla
- 4 piezas de jazz R. Guiot
- Sonata Nº1 “L’Henriette” M. Blavet
- Sonata para flauta e piano en Do Maior J.B. Loillet
- Minueto de L’arlesienne G. Bizet
- Orfeo e Eurídice C. W. Gluck
- Pequena suite Oliver Pina
- Suite breve G. Gombau

1º de Grao Profesional

Técnica

- Teoría e práctica da flauta. T. Wye

- 7 exercicios diarios M. Reichert
- 17 exercicios diarios Taffanel-Gaubert
- Técnica da embocadura Ph. Bernauld
- Arte e técnica da sonoridade M. Moyse
- Estudio dos sons parciais na frauta travesa. F. J. López (Ed.Alfar)
- Estudos
- Estudios, Op. 33 nº 1 E. Köhler
- 25 pequenos estudos melódicos con variacións (os que se indiquen)M.Moyse
- Desenvolvemento do son a través da interpretación M. Moyse

Repertorio

- Sonata a elixir.....G.P. Telemman
- Sonata a elixir.....M. Blavet
- 3 Sonatas fáciles..... J.B. Vanhal
- Andante en Do Maior KV 318.....W. A. Mozart
- Minueto de L' arlesienne..... G. Bizet
- Suite en mi menor para frauta y b. c.....J. Hotteterre
- Le petit chevier corse.....Tomassi
- 10 Pequenas PiezasL. Moyse
- Histoires pour flute et piano.....J. Ibert
- RomanceSaint-Saens
- Sonata para frauta e clave BWV 1031 J.S. Bach
- Suite en Re m.(con baixo continuo) J. Hotteterre
- 1 fantasía G. P. Telemann
- Suite para frauta con b.c. M. Marais
- Echos J. Hotteterre
- Concerto en la m. R.V. 108 A. Vivaldi
- Concerto en Re m. J. Quantz
- 12 caprichos op. 10 F. Kuhlau
- Andante en do M. KV 315. W. A. Mozart
- Seis pezas características. J. Demersseman
- Suite romántica. M. Berthomieu
- Morceau de concours G. Fauré
- Aria A Roussel

- Romantic music for flute varios autores
- Suite Breve G. Gombau
- Cantos de antaño O. Esplá
- Alla-gitana P. Dukas
- Bluesy-prélude C. H. Joubert

Obra obligada

- Pequena Suite ao estilo antigo O. Pina

2º de Grao Profesional

Técnica

- Os mesmos que para o curso 1º

Estudos

- Op. 33, nº 2 E. Köhler
- 25 p. Estudios melódicos con variacións M. Moyse
- Desenvolvemento do son a través da interpretación M. Moyse

Repertorio

- Sonata a elixir.....G.P. Telemman
- Sonata a elixir.....M. Blavet
- Sonata Re menor.....Benedeto Marcelo
- Sonata Re MaiorL. Da Vinci
- Concerto en Sol Maior.....C. Stamiz
- Concerto en Do Maior.....J. M. Leclair
- Sonata en Si b Maior.....L.V. Beethoven
- RomanzaP. Gaubert
- Pavana.....G. Fauré
- Pieza.....G. Fauré
- Romanza sin palabras.....G. Fauré
- Histoires pour flute et piano.....J. Ibert
- Aria antigüa.....Rodrigo
- Sonata para flauta y clave,op. 91 J. B. de Boismortier

- Sonata en Sol m J. S. Bach
- Suite en Re M. Para frauta e b.c. J. Hotteterre
- Suite en mi m. M. de la Barre
- 1 fantasía para frauta só G. P. Telemann
- Concerto en Do M. J. M. Leclair
- Tema e variacións en si b. M. L. v. Beethoven
- le coin des jennes. P. Paubón
- Concerto en Re M. F. J. Haydn
- Concerto en Sol M. J. Quantz
- Humoresque, op. 101, nº 7 A. Dvôrak
- Papillón, op. 30. E. Köhler
- Variacións sobre un tema irlandés. F. Kuhlau
- Os contemporáneos escriben para instrumentos de vento,
- Vol nº 1 (varios autores)

3º de Grao Profesional

Técnica

- Escola da articulación M. Moyse
- Mecanismo e cromatismo M. Moyse
- De la sonorité, art et technique..... M. Moyse
- 17 Ejercicios Diarios..... Taffanel y Gaubert
- Teoría y práctica de la flauta Vol. M. Moyse
- O progreso da arte da frauta, op. 33. E. Köhler
- 24 estudos, op. 37..... T. Boehm
- 25 p. Estudios melódicos con variacións. M. Moyse

Repertorio

- Sonata a elixir..... J. S. Bach
- Concerto en Sol Maior..... Quantz
- Sonata a elixir..... Quantz
- Sonata a elixir..... M. Blavet
- Sonata en La menor (frauta sola) C. PH. E. Bach
- Sonata en Do Maior o Re Maior..... G. P. Telemann

- Concerto en Re Maior.....J. Hayden
- Concerto frauta y arpa.....W. A.Mozart
- Rondó en Re MaiorW. A.Mozart
- Divirtimento.....Echevarria
- Cantos de antaño.....Espla
- Suite Op. 116.....B. Godard
- Variaciones de un tema de Rossini.....F. Chopin
- Sonata “Il pastor fido” A. Vivaldi
- Pezas para frauta e b.c. M. de la Barre
- 1 fantasía G. P. Telemann
- Sonata Hamburguer C. Ph. E. Bach
- Concerto en Sol M. C. Stamitz
- Sonata en Si b. L. v. Beethoven
- Sonatina. Ph. Gaubert
- Scherzo-divertimento. B. Martinù
- Andante e Scherzo, op. 15 A. Roussel
- Romance Ph. Gaubert
- Odelette C. Saint-Saëns
- Chanson du pan (fr. Só) R. Bourdín
- Aria J. Ibert
- Chant de L´ínnocent (fr.Só) C. Ballif
- Concerto en Sol M C. Stamitz

4º de Grao Profesional

Técnica

Os mesmos métodos que para o curso 3º

La técnica de la embocadura.....Ph.Bernold

Estudos

Os mesmos métodos que para o curso 3º

Repertorio

- Sonata en Si menor.....J. S.Bach

- Concerto en Sol Maior.....Quantz
- Concerto a elixir.....A. Vivaldi
- Concerto en Sol MaiorC. W. Gluck
- Concerto en Sol Maior.....G. B. Pergolesi
- Concerto en Sol Maior.....C. Stamitz
- Romanza.....PH. Gaubert
- Cantabile y presto.....Enesco
- Sonatina.....Gurbindo
- Sonatina.....D. Milhaud
- Sonata.....P. Hindemith
- Fantasía Pastoral Húngara.....Doppler
- Romanza..... C. Saint-Saëns
- Joueurs de flute.....A. Roussel
- Andante Pastoral Scherzettino.....Taffanel
- Concerto en Fa M. Op. 10,nº 1. A. Vivaldi
- Sonatas para frauta e contínuo. M. Blavet
- Caprichos,fantasías e outras pezas para frauta só. J. J. Quantz
- 1 fantasía G. P. Telemann
- Nocturno et scherzettino Ph. Gaubert
- Vior-miniaturen,op. 55 J. J. Andersen
- Airs Valakes,op. 10 A. F. Doppler
- Sonata op. 54. A. Reicha
- Concerto en la m. M. Blavet
- Concerto en Re M. F. Devienne
- Scherzo-Divertimento. B. Martinù
- Sonatina M. Arnold
- Danza da cabra A. Honneger
- La tourterelle Op 119 (píccolo) E. Damare
- Concerto en Sol M F. Devienne

5º de Grao Profesional

Técnica

- Todos os designados para os cursos 1º a 4º, e, ademáis:
- Exercicios para a frauta sobre secuencias inhabituais (Vol. 1) M. Moyse
- Exercicios sobre a escala exátona J. Timoteo
- Eighteen cells for flute(análise técnica) K. Lenski

Estudos

- 24 Estudos Diarios Op. 53.....Soussmann
- 24 estudos-caprichos T. Boehm
- 6 estudos,op. 6 Reichert
- 6 estudos atonais G. Ruggiero

Repertorio

- Sonata para frauta sola en La menor.....J. S. Bach
- Partita para frauta sola.....J. S. Bach
- Sonata a elixir.....J. S. Bach
- Concerto a elixir.....A. Vivaldi
- Fantasía a elixirG. P. Telemann
- Concerto a elixir.....F. Devienne
- Concerto en Re Maior.....W. A. Mozart
- Sonata “Undine”.....Reinecke
- Sexto solo Op. 79.....Demersseman
- Gran solo a elixir.....F. Kuhlau
- Gran Polonesa.....Th. Boehm
- Fantasía Op. 79.....G. Faure
- Suite Campesina Húngara.....Bartok-Arma
- Syrinx.....C. Debussy
- Sechs Suiten (frauta só).J. B. Boismortier
- 1 fantasía G. P. Telemann
- Sonata IV en La M. A. Pleyel
- Cinquéme grand solo,op.79. F. Kuhlau
- Balada op.288 C. Reinecke
- Dix Airs Variés (frauta só) S. Mercadante

- Huit caprices (flauta só) C. Stamitz
- Prélude et scherzo H. Busser
- Sonatina (flauta só) P. Arma
- Sonata 1936 P. Hindemith
- Fantasía Pastoral Húngara A. F. Doppler

6º de Grao Profesional

Técnica

- Os mesmos que para o curso 5º

Ejercicios y estudios.....J. Timoteo
 24 estudios Op.15.....J. Andersen

Estudios

Ademáis dos designados para o curso 5º, engadiranse:

- 24 estudos op.15 J. Andersen
- 16 Estudios Modernos.....P.Jean Jean

Repertorio

- Partita para flauta sola.....C. Ph. E.Bach
- Sonata en La menor.....C. Ph. E.Bach
- Concerto a elixir.....F. Devienne
- Concerto en Sol Mayor.....W. A. Mozart
- Concerto en Re Mayor.....Reinecke
- Introducción y variaciones.....F. Schubert
- Fantasía sobre Carmen.....Borne/Bizet
- Concerto.....J. Ibert
- Balada.....Frank-Martin
- Sonatina.....Dutilleux
- Cinco incantations.....A. Jolivet
- Sonata en Re Mayor Op. 94.....Prokofiev
- Debla 1980C.....Halffter
- Sonata.....F. Poulenc
- Sonata en Si m. J. S. Bach

- Concerto en Sol M. op. 10 La Notte A. Vivaldi
- Suite en si m. nº 2 BWV 1067 J. S. Bach
- Concerto en La M C.Ph. E. Bach
- Treicéme grand solo,op. 96 F. Tulou
- Concerto en Re M C. Stamitz
- Five Romantic Fantasies C. Stamitz
- Rondó caprichoso en sol M C. Stamitz
- Le vol du bourdon N. Rimsky-Korsakov
- Fantasía op.76 G. Fauré
- Impresións exótiques S. Karg-Elert
- 8 pezas para frauta só P. Hindemith
- Sonata 1936 P. Hindemith
- Sonatina para frauta só H. Tomasi
- Chant d'innocent para frauta só C. Ballif
- Sicilienne et burlesque A. Casella
- Le merle blanc(píccolo) E. Damare
- Concerto en Sol M W. A. Mozart
- Concerto en Re M W. A. Mozart

Obras para a clase colectiva:

Curso 1º

- Curso de frauta (ensino en grupo) T. Wye
- Ce qui cause mon torment (3 fl. + prof.)Combre

Curso 2º

- Tout en Dolsabelle Ory
- Two is company

Curso 3º

- Jeux a deux (21 invención para 2 fl.) Jobert (París)
- Flute Class, Concert album T. Wye

Curso 4º

- Romantic flute trios Pan Educational Music
- Acéptase o uso de calquera outro álbum axeitado ao nivel.

9. Procedementos de avaliación e seguemento da programación didáctica

- Levarase a cabo un seguimento mensual sobre o cumprimento das Programacións Didácticas dentro de cada especialidade.
- O Departamento procederá á valoración da Programación Didáctica despois de cada Avaliación, tendo en conta as calificacións e o análise detallado de tódolos obxectivos e contidos incluídos.
- Ó final de cada curso revisarase a consecución dos obxectivos baseándose no traballo por parte do alumnado dos diferentes cursos.
- O Departamento coordinará co resto de departamentos na C.C.P., o desenvolvemento das Programacións Didácticas no conxunto das ensinanzas, dándolle especial relevancia á relación e intercambio de información co Departamento de Linguaxe Musical e as materias teóricas de Grao Profesional.

10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Estos permitirán analizar, se son ou non axeitados os obxectivos programados, se é preciso seguir, ampliar ou reducir, se empregamos axeitadamente o material á nosa disposición, se o ritmo da ensinanza e de aprendizaxe e o indicado, cómo inflúen as circunstancias externas no proceso (ademais das asignaturas teóricas, p.ex. exames de instituto coinciden en audicións, probas,...).

Estará relacionado coa consecución dos obxectivos propoñidos, servindo de forma precisa para analizar os valores que rixen no grupo social de referencia no conservatorio e por a filosofía que sustenta acción educativa

Os procedementos que empregará o Departamento son:

- Actividades individuais e conxuntas programadas.

- Nivel técnico e musical dos alumnos nas audicións.
- Saídas culturais planificadas.
- Grao de coñecemento dos alumnos sobre as informacións e as actividades do Departamento (cursos, concertos, etc).
- Traballo cos pianistas acompañanes e grao de consecución dos obxectivos.
- Facilitar a relación cos pianistas, respetar horarios, entrega de partituras...

11. Anexos

11.1. Probas de acceso a 1º de Grao Profesional

Contidos

Listado de obras orientativas:

Siciliana da sonata en Mib M.	J. S. Bach
Sonata en Sol m.	G.F. Haendel
Andante en Do M.	W. A. Mozart
Siciliana de “Pélleas et Melisande”	G. Fauré
Morceau de concours	G. Fauré
Histoires (unha peza a escoller)	J. Ibert
Berceuse da suite Dolly, Op. 56, nº 1	G. Fauré
Romance	A. Honneger
Sonata en Do M “Il pastor fido”	A. Vivaldi
The Children are playing	C. Nielsen

Criterios de cualificación

- Demostrar unha sensibilidade auditiva que lle permita o control permanente da afinación e da calidade do son nas obras a interpretar.

- Interpretar obras de acordo co estilo correspondente en canto a: fraseo, articulación, dixitación, tempo, agóxica e dinámica, axeitados ao nivel, así como tamén coa axeitada seguridade de si mesmo/a.
- Actuar como membro dun grupo (se é o caso), manifestando a capacidade para adaptar a afinación, precisión rítmica, dinámica, etc. á do/s acompañante/s.
- Interpretar tres obras de diferentes estilos das que unha delas se fará de memoria.

11.2. Probas de acceso a outros cursos.

Repertorio orientativo

2º de Grao Profesional

Sonata en mi b. M	J.S. Bach
Suite en Re M	J. Hotteterre
1 fantasía	G.P. Telemann
Concerto en Re m	J. J. QUantz
Aria	A. Roussel
Suite Breve	F. Gonbau
Cantos de antaño	O. Esplá
Sonata a elixir.....	G. Ph. Telemann
Sonata a elixir.....	G. F. Haendel
Sonata a elixir.....	M. Blavet
Menuet de L'Arlesienne.....	G. Bizet
Sonata en Si b Maior.....	L. V. Beethoven
<i>(Tema con variaciones)</i>	
Romanza en Do Maior.....	P. Gaubert
Morceau de Concours.....	G. Faure
Serenata Op. 7.....	Pièrnè
Serenade.....	G. Faure
Historias.....	J. Ibert
Suite Breve.....	Gombau

3º de Grao Profesional

Sonata en Sol m	J.S. Bach
1 fantasía	G. P. Telemann
Concerto en Sol M	G. B. Pergolesi
Tema e variacións en Si b. M	L. V. Beethoven
Concerto en Sol M	J. J. Quantz
Pequena suite	O. Pina
Variacións sobre un tema irlandés	F. Kuhlau
Fantasía a elixir.....	G. P. Telemann
Sonata a elixir.....	J. S. Bach
Sonata a elixir.....	A. Vivaldi
Rondó en Re Maior.....	W. A. Mozart
Concerto en Do Maior.....	J. M. Leclair
Concerto en Sol.....	G. B. Pergolesi
Romanza.....	Saint-Saëns
Romanza.....	P. Gaubert
Sonatina.....	Arnold

4º de Grao Profesional

1 fantasía	G. P. Telemann
Sonatina	Ph. Gaubert
Scherzo-divertimento	B. Martinù
Romance	Ph. Gaubert
Odelette	C. Saint-Saëns
Aria	J. Ibert
Sonata a elixir.....	J. S. Bach
Concerto en Re Maior.....	Quantz
Concerto en Re Maior.....	Haydn
Concerto para frauta e arpa.....	W. A. Mozart
Concerto en N°4.....	F. Devienne
Concerto en Sol Maior.....	C. Stamitz
Gran Solo a elixir.....	Kuhlau
Joeurs de flute.....	A. Roussel

Danza de la Cabra.....A. Honegger

5º de Grao Profesional

Concerto en Fa M., op. 10, nº 1A. Vivaldi
1 sonata para frauta e contínuoM. Blavet
Nocturno e SchrzettinoPh. Gaubert
Airs ValaquesE. Doppler
Tres grandes solosF. Kuhlau
SonatinaM. Arnold
Danza de la cabraA. Honneger
Sonata a elixir.....J. S. Bach
Sonata en La menor para frauta sola.....C. Ph. E. Bach
Fantasía a elixir.....Telemann
Concerto en Re Maior.....W. A. Mozart
Concerto “Il Gardellino”A. Vivaldi
Sonata.....P. Hindemith
Fantasía Pastoral Húngara.....Doppler
Syrinx.....C. Debussy

6º de Grao Profesional

Sech suiten (frauta só)J. B. Boismortier
Sonata IV , en La M A. Pleyel
Balada op. 288 C. Reinecke
Dix airs variés (frauta só) S. Mercadante
Fantasía Pastoral HúngaraA. F. Doppler
Syrinx (frauta só)C. Debussy
Prélude et scherzoH. Busser
Sonatina para frauta sóP. Arma
Sonata a elixir.....J. S.Bach
Fantasía a elixir.....Telemann
Concerto a elixir.....A. Vivaldi
Concerto a elixir.....C. Ph. E. Bach
Concerto en Sol Maior.....W. A. Mozart

Concerto Nº7.....	F. Devienne
Sonata Undine.....	Reinecke
Sonata.....	Poulenc
Cantabile y Presto.....	Enesco
Dúo para frauta e piano.....	Copland
Fantasia sobre Carmen.....	Borne/Bizet

11.3 Criterios para a obtención dos premios fin de grao.

Interpretación de tres obras de diferentes estilos do repertorio propio do instrumento e de dificultade axeitada ó nivel. Se poderán interpretar obras escritas para instrumento solo, incluíndo os estudos.

O aspirante levará o acompañamento pianístico das obras que así o precisen.

O tribunal poderá suprimir algún dos movementos das obras presentadas se a duración do programa excedese os 45 minutos.

Criterios de valoración

- Control e calidade dos diversos recursos técnicos e artísticos que interveñen na interpretación.
- Dificultade das obras.
- Brillantez e personalidade na execución.
- Interpretación de memoria.